

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยนี้มุ่งวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบเพื่อนำไปสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ และการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบ โดยทำการคัดเลือกพืช และเตรียมสารสกัด ได้แก่ ฮ่อสะพายควาย สีสันคนทา มะเนียงน้ำ ฝรั่ง ละหุ่งแดง สะแล และตะไคร้ต้น เป็นต้น และคัดเลือกผลิตภัณฑ์จากการวิจัยที่มีศักยภาพใน ระยะที่ผ่านมา ได้แก่ สเปรย์ฟักข้าว Hair tonic Toner ครีมป้องกันฝ้า และเจลไวรัสริเม มาทำการศึกษาแนวทางการผลิตสำหรับต่อยอดผลิตภัณฑ์เชิงพาณิชย์และ/หรือในระดับชุมชนตลอดจนประเมินศักยภาพของผลิตภัณฑ์

การวิจัยและพัฒนาต่อเนื่องผลิตภัณฑ์เพื่อคัดเลือกและพัฒนาแนวทางนำร่องการผลิตไปสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ ในปีนี้ได้มีการส่งมอบผลิตภัณฑ์ใหม่จากการวิจัยในระยะที่ผ่านมาให้กับโครงการหลวงไปผลิตและจำหน่าย 2 ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ 1) ผลิตภัณฑ์บำรุงเส้นผมและหนังศีรษะ (Hair tonic) และ 2) ผลิตภัณฑ์ปรับสภาพผิวหน้า (toner) 2 สูตร คือ สูตรคาเทชิน และสูตรฟักข้าว ซึ่งได้มีการทดลองตลาด และได้รับการยอมรับจากลูกค้าเป็นอย่างดี

นอกจากนี้ยังได้ทำการถ่ายทอดกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ในระดับชุมชน 2 ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ 1) ผลิตภัณฑ์แชมพูกำจัดเหาจากสารสกัดหนอนตายหยาก และ 2) ผลิตภัณฑ์ขี้ผึ้งบาล์มแก้แมลงสัตว์กัดต่อยจาก น้ำมันมะแตก ซึ่งได้ดำเนินการฝึกอบรมให้แก่เกษตรกรในพื้นที่โครงการขยายผลโครงการหลวงแม่สอง (บ้านแม่ระเมิง) อ.ท่าสองยาง จ.ตาก และ โครงการขยายผลโครงการหลวงห้วยเป้า อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่อีกด้วย

คำสำคัญ ผลิตภัณฑ์ ความหลากหลายทางชีวภาพ เชิงพาณิชย์

